

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6To/4/2013
Identifikačné číslo spisu:	9511100187
Dátum vydania rozhodnutia:	25.07.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9511100187.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháлика a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na verejnom zasadnutí konanom 25. júla 2013 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného G. D. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a iné, o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. PK-2T 46/2011, z 19. februára 2013 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. PK-2T 46/2011, z 19. februára 2013 bol obžalovaný G. D. podľa § 285 písm. b/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 28. decembra 2011, č.k. : VII/1Gv 170/10-29, pre skutok obžalobou právne posúdený ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona, ktorý mal spáchať tým, že

dňa 19. septembra 2010 v čase okolo 17.07 hod. na úseku cesty I/50 pri obci Lovčica-Trubín v smere na mesto Žiar nad Hronom počas výkonu hliadkovej služby v rámci dohľadu nad bezpečnosťou a plynulosťou cestnej premávky počas kontroly dodržiavania ustanovenej rýchlosti vozidiel zastavil z dôvodu prekročenia najvyššej povolenej rýchlosti o 38 km/h v úseku mimo obce osobné motorové vozidlo zn. AUDI A4, ev.č. B., ktoré v tom čase viedol C. Q., nar. XX. D. XXXX, bytom B., D. XXXX/XX, a tomuto po tom, čo zistil, že ide o priestupok spáchaný príslušníkom PZ uviedol, že musí spísať oznámenie o spáchaní priestupku a toto musí zaslať jeho nadriadenému, ale dá sa to vybaviť aj tak, že ak mu dá 10 €, tak môže ísť a nič oznamovať nebude, čo je v rozpore s ustanovením § 48 ods. 3 písm. a/, písm. i/, písm. n/ zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov policajného zboru v znení neskorších predpisov, na čo však C. Q. nepristúpil a žiadal, aby spísal oznámenie nadriadenému.

Proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku podal riadne v zákonom stanovenej lehote

odvolanie prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. V písomných dôvodoch v prvej časti odvolania prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky poukázal na odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu. Súd aj prokurátor zhodne považujú za preukázané skutočnosti, že O. E. sa v čase výkonu kontroly nachádzala vo vozidle a počula obsah komunikácie medzi obžalovaným a Q.. Poukazuje na to, že súd, pokiaľ ide o priebeh skutkového deja považuje za dôveryhodnejšiu verziu, ktorú uvádzajú svedkovia Q. a E.. Tento skutkový dej je takmer totožný so skutkom obžaloby. Súd považuje za preukázané aj to, že obžalovaný od Q. požadoval zaplatenie sumy 10 €. Súd zaujal stanovisko, že obžalovaný si nechcel požadovanú sumu ponechať ako úplatok, ale zamýšľal vybaviť priestupok svojho kolegu v blokovanom konaní. V tomto smere sa prokurátor s vysloveným názorom súdu nestotožňuje. Prokurátor sa stotožňuje s názorom súdu, že obžalovaný mohol predmetný priestupok vybaviť dvomi spôsobmi. Rozoberá výpoveď svedka Q., že od začiatku vo svojich výpovediach tvrdil, že vec chcel vyriešiť spísaním správy o priestupku, ale ani raz sa nezmienil o tom, že by ponúkol Q. možnosť vyriešiť priestupok blokovanou pokutou. Na druhej strane takúto formu riešenia priestupku neuvádzajú ani svedkovia J., Q., E., ktorých výpovede považuje súd za dôveryhodné. Rozoberá, akým spôsobom súd odôvodňuje dôveryhodnosť vyriešenia veci blokovanou pokutou a nie verzou dohovoru.

Prokurátor vyslovuje názor, že argumenty, ktoré použil súd pre uznanie možnosti a pravdepodobnosti vyriešenia priestupku platia rovnako pre vyriešenie veci v blokovanom konaní s uložením nižšej pokuty ako pre riešenie priestupku dohovorom. Zákon v oboch prípadoch nevylučoval možnosť použitia oboch verzií a v oboch prípadoch by bolo ich použitie rovnako neobvyklé, nie však protizákonné. Vyslovil názor, že riešenie priestupku uložením blokovej pokuty považuje za nepravdepodobnú, pretože takúto verziu nikdy nespomenul samotný obžalovaný ani svedok J.. Podľa názoru prokurátora mal obžalovaný pred kolegom J., Q. riadne vysvetliť, že tých 10 € mala byť blokovaná pokuta. Jeho reakcia v tom smere, že on žiadne peniaze nepýtal spochybňuje dôveryhodnosť jeho výpovede. Vetu, ktorou si obžalovaný vypýtal 10 €, prokurátor vyhodnocuje ako všeobecnú formuláciu, keď niekto si vyžaduje úplatok a túto formuláciu je možné len veľmi obtiažne logickým a gramatickým výkladom vysvetliť tak, že obžalovaný v nej hovorí o blokovej pokute. Vzhľadom na uvedené skutočnosti má za to, že verzia, ktorú ako najpravdepodobnejšie ustálil súd neobstoí a že konanie obžalovaného bolo vedené snahou získať od svedka úplatok za porušenie svojich povinností. Prokurátor v odvolaní vyslovil aj názor, že obžalovaný svojím konaním sa dopustil aj prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a sudca sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal s tým, prečo skutok neposúdil ani ako prečin podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Na naplnenie uvedenej skutkovej podstaty postačuje preukázať, že obžalovaný konal v úmysle zabezpečiť inej osobe neoprávnený prospech. Takýto úmysel bol preukázaný, keď súd konštatoval, že obžalovaný zamýšľal v rámci nekorektnej kolegiálnej solidarity vybaviť priestupok svojho kolegu v blokovanom konaní. Jediným dôvodom takéhoto jeho konania bola snaha zadovážiť inému, teda Q. neoprávnený prospech spočívajúci v tom, aby sa Q. vyhol riadnemu disciplinárnemu postihu, v ktorom mu hrozili oveľa závažnejšie sankcie ako 10 €. Týmto konaním obžalovaný naplnil podľa prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky všetky zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil prvostupňovému súdu na nové konanie.

Odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im prechádzalo a zistil, že odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky nie je dôvodné.

Z pripojeného spisového materiálu Najvyšší súd Slovenskej republiky mal preukázané, že prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal 28. decembra 2011 obžalobu na G. D. pre zločin prijímania úplatku § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti obžaloby.

Špecializovaný trestný súd v Pezinku rozsudkom z 21. mája 2012 rozhodol tak, že obžalovaného podľa

§ 285 písm. a/ Tr. por. oslobodil spod obžaloby. Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podal odvolanie prokurátor na základe podaného odvolania, Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, sp. zn. 6 To 5/2012, z 27. septembra 2012 podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, aby znovu prejednal a rozhodol.

Po zrušení veci Špecializovaný trestný súd v Pezinku na hlavnom pojednávaní konanom 19. februára 2013 prehodnotil vykonané dôkazy a rozhodol tak, že podľa § 285 písm. b/ Tr. por. obžalovaného spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky 28. decembra 2011, pre skutok obžalobou právne posúdený ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ktorý mal spáchať 19. septembra 2010 tak, ako bol uvedený vo výrokovej časti obžaloby, oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom.

Najvyšší súd konštatuje, že Špecializovaný trestný súd na vykonaných hlavných pojednávaniach vykonal rozsiahle a podrobné dokazovanie, ale po hlavných pojednávaniach v dňoch 23. decembra 2012 a 21. mája 2012 vykonané dôkazy vyhodnotil v rozpore so zásadami Trestného poriadku, v odôvodnení rozhodnutia rozporne a rozdielne vyhodnotil dôkazy a odôvodnenie rozhodnutia bolo v rozpore s oslobodzujúcim výrokom. Po doplnení dokazovania na hlavnom pojednávaní dňa 19. februára 2013 a prehodení dôkazov je prvostupňové rozhodnutie správne a je v súlade so zákonom.

Dôvodom zrušenia rozhodnutia Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. PK-2T 46/2011, z 21. mája 2012 bolo hlavne to, že prvostupňový súd v odôvodnení rozhodnutia vyhodnotil dôkazy tak, že obžalovaný od Q. žiadal 10 € po zastavení jeho vozidla. V ďalšej časti odôvodnenia sa potom súd zaoberal otázkou, či obžalovaný slovným vyjadrením spočívajúcim v pýtání 10 € od svedka Q. týmto konaním žiadal pre seba úplatok. Súd vyhodnotil dôkazy tak, že suma 10 € nebola určená na úplatok, ale obžalovaný zamýšľal v rámci nekorektnej kolegiálnej solidarity vybaviť priestupok svojho kolegu v blokovom konaní. Za tejto dôkaznej situácie rozhodnutie o oslobodení obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. por. bolo v rozpore so zákonom.

V rozhodnutí z 19. februára 2013 Špecializovaný trestný súd v Pezinku horeuvedené pochybenia odstránil. V odôvodnení rozhodnutia konštatuje, že skutkový dej, ktorý tvorí základ obžaloby sa čiastočne uskutočnil tým, že došlo zo strany obžalovaného k žiadaniu peňazí 10 € od priestupcu svedka Q. a pri skúmaní pohnútky obžalovaného, z akého dôvodu žiadal od Q. peniaze súd uviedol, že nemá dôkazy, ktoré by jednoznačne a bezpečne preukazovali úmysel obžalovaného zadovážiť uvedeným konaním pre seba neoprávnený prospech, tým záverom, že by žiadal úplatok 10 € za to, že nebude dokumentovať a riešiť zistený priestupok. Teda nemal preukázané, že žiadaná suma 10 € by predstavovala neoprávnenú majetkovú výhodu. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s týmto odôvodnením stotožňuje v celom rozsahu, pretože dôkazná situácia vo veci je taká, že sa nedá jednoznačne vyhodnotiť tak, že by bez akýchkoľvek pochybností bolo preukázané, že obžalovaný sa dopustil trestnej činnosti tak, ako to bolo uvedené v obžalobe. Jednoznačne je preukázané to, že priestupok sa stal, obžalovaný zastavil vozidlo svedka Q. a došlo k tomu, že obžalovaný Q. uviedol, že musí spísať oznámenie o spáchaní priestupku, ktoré zašle jeho nadriadenému, ale zároveň uviedol, že dá sa to vybaviť aj inak, ak mu dá 10 €. Vzhľadom na reakciu svedka Q. už nebolo možné preukázať, na čo mali byť eurá určené. Či obžalovaný peniaze žiadal ako úplatok alebo na blokovú pokutu. K odvolaniu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky je potrebné uviesť aj to, že skutočne obžalovaný ani raz neuviedol, že by požadoval od svedka Q. 10 €. Nie je ale možné ustáliť vinu obžalovaného na tejto skutočnosti. Pretože potom, ako začal svedok Q. oznamovať telefónom stálej služby, čo sa vlastne stalo, došlo k prerušeniu ich rozhovoru o vybavovaní priestupku. Úvahy pri hodnotení dôkazov môžu smerovať aj k tomu, že ani zo strany svedka Q. nešlo o štandardný postup, takýmto spôsobom oznámenia dopravného priestupku z pozície sily sa možno chcel vyhnúť zaplateniu pokuty za spáchaný priestupok. Keby sa nebol správal spôsobom, akým sa správal, bolo by možné vec objasniť, úplne bez akýchkoľvek pochybností a ustáliť skutkový stav.

Úvahy prvostupňového súdu aj prokurátora v tomto smere, že sú rôzne názory na vyhodnotenie dôkazov, sú správne a práve táto skutočnosť je dôvodom, že nie je možné jednoznačne vyvodiť záver o vine obžalovaného a preto musia byť dôkazy vyhodnotené v súlade so zásadou „in dubio pro reo“, túto skutočnosť akceptuje aj odvolací súd. Rozhodnutie o vine musí byť založené na dôkazoch, z ktorých sa dá vyvodiť jednoznačný záver o tom, že trestný čin spáchal obžalovaný. Musia existovať dôkazy, na základe ktorých je možné vyvodiť jednoznačný záver o vine obžalovaných bez akýchkoľvek pochybností. Takýto záver sa dá vyvodiť len na základe súhrnu priamych a nepriamych dôkazov, ktoré musia tvoriť vo svojom celku jednotu, aby súd mohol bez akýchkoľvek pochybností dospieť k záveru o vine obžalovaného. Keď existujú dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporujú, ako je to i v tomto prípade, súd musí svoje rozhodnutie oprieť o vierohodnosť jednej alebo druhej skupiny dôkazov. Ak však vzniknú pochybnosti, ktoré oslabujú dôveryhodnosť alebo presvedčivosť jednej alebo druhej strany dôkazov, nie je možné prijať jednoznačný záver, ktorá skupina dôkazov je vierohodnejšia a sú rozpory v jednej aj v druhej strane dôkazov, súd musí postupovať podľa zásady „in dubio pro reo“, z tohto dôvodu je rozhodnutie prvostupňového súdu správne aj bez toho, aby sa vyhodnocovali jednotlivé verzie, ktorým z troch spôsobov možnosti vybavenia priestupkov podľa súdu alebo prokuratúry bol správny. Oslobodenie spod obžaloby podľa ust. § 285 písm. b/ Tr. por. zodpovedá zistenému skutkovému stavu a konštatovaniam v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia.

K námietke prokurátora, že obžalovaný svojím konaním sa dopustil prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza :

Je potrebné dať za pravdu prokurátorovi, že Špecializovaný trestný súd v Pezinku v odôvodnení rozhodnutia sa nevysporiadal s tým, prečo konanie obžalovaného nekvalifikoval ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa, na druhej strane je ale potrebné uviesť po formálnej stránke, je možné sa stotožniť s obžalobou, že keby boli vyhodnotené dôkazy tak, ako ho vyhodnocuje prokuratúra, mohol by obžalovaný svojím konaním naplniť predmetné zákonné znaky skutkovej podstaty, ale len z čiste formálneho hľadiska. Pokiaľ ale súd vyhodnocuje dôkazy v súlade so zásadou „in dubio pro reo“, tak obžalovaný svojím konaním sa nemohol dopustiť ani tohto prečinu. Najvyšší súd sa nestotožňuje ani s názorom prokurátora vysloveným v odvolaní, pretože nie je možné dopredu uviesť záver, akým spôsobom by svedka Q. potrestal jeho nadriadený (že by ho potrestal závažnejšou sankciou ako je 10 €). Nadriadený by mohol svedka Q. za páchanie priestupku potrestať aj iným spôsobom, miernejším ako uvádza prokurátor v odvolaní. V tomto štádiu konania nie je možné vyvodiť zo strany obžalovaného úmysel zadovážiť svedkovi neoprávnený prospech spočívajúci vo výhodnejšom potrestaní Q. za spáchaný delikt. Ani v tejto časti nie je odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky dôvodné a preto najvyšší súd postupoval v súlade s ust. § 319 Tr. por. a odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.